

CURTEA MILITARĂ DE APEL BUCUREȘTI

București, Șoseaua Progresului, nr. 41, sector 5, cod poștal 050692

Tel.: 021.411.64.97 * Fax: 021.410.79.25

e-mail: relatii publice@cma.ro ; cma@cma.ro

Număr notificare ANSPDCP: 3888

Dosar nr. 6/751/2022

C2A

DECIZIA PENALĂ NR. 100

Ședința publică din data de 07.12.2022

Curtea Militară de Apel constituită din:

Președinte: colonel Matei Dorel George

Judecător: colonel Constantinescu Constantin Luchian

Grefier: Popa Constantin Ovidiu

Ministerul Public – Parchetul Militar de pe lângă Curtea Militară de Apel București este reprezentat prin procuror militar, **locotenent-colonel Laurențiu Zăpodeanu**.

Pe rol, se află pronunțarea asupra apelului declarat de către **Parchetul Militar de pe lângă Tribunalul Militar Timișoara**, împotriva Sentinței penale nr.25 pronunțate la data de 04.05.2022 de către Tribunalul Militar Timișoara, în Dosarul nr. 6/751/2022.

Dezbaterile s-au desfășurat în ședința publică din data de 12.10.2022, fiind consemnate în încheierea întocmită la acea dată, care face parte integrantă din prezenta decizie penală, iar Curtea Militară, potrivit art. 391 alin. 1 C.proc.pen, a amânat deliberarea, redactarea și pronunțarea hotărârii la data de astăzi când, în aceeași compunere, a decis astfel:

CURTEA MILITARĂ,

Deliberând asupra apelului declarat de către Parchetul Militar de pe lângă Tribunalul Militar Timișoara, reține că prin Sentința penală nr.25 pronunțată la data de 04.05.2022 de către Tribunalul Militar Timișoara, în Dosarul nr.6/751/2022, în baza art. 396 alin. 5 Cod procedură penală cu aplicarea art. 16 alin. 1 lit. b teza I din Codul de procedură penală a fost achitat inculpatul col.(r.) Nistor Teodor-Cristian,

, fost ofițer în cadrul ISU Dolj, pentru săvârșirea infracțiunii de folosirea funcției pentru favorizarea unei persoane, prev. de art. 301 alin. 1 Cod penal.

Pentru a hotărî astfel, Tribunalul Militar Timișoara a reținut următoarele că prin rechizitoriul Parchetului Militar de pe lângă Tribunalul Militar Timișoara nr. 46/P/2020, din data de 29.12.2021, a fost trimis în judecată, în stare de libertate, inculpatul col.(r.) Nistor Teodor-Cristian, din cadrul I.S.U. Dolj, pentru săvârșirea infracțiunii de folosirea funcției pentru favorizarea unei persoane, prev. de art. 301 alin. 1 Cod penal.

Referitor la modul de sesizare, actele de urmărire penală efectuate, starea de fapt reținută, probatoriul administrat și încadrarea juridică a faptei pentru a cărei săvârșire a fost trimis în judecată inculpatul, în rechizitoriul s-a arătat că organele de cercetare ale poliției judiciare din cadrul Corpului de Control al Ministrului Afacerilor Interne au întocmit un

proces-verbal de sesizare la data de 27.02.2020 care a fost înaintat Parchetului Militar de pe lângă Tribunalul Militar Timișoara unde a fost înregistrat sub nr. 46/P/2020 la data de 04.03.2020. În acest act de sesizare se arată că, în perioada anilor 2016-2019, numitul Nistor Valentin a fost avansat în două rânduri în gradul profesional următor înainte de expirarea stagiului minim, respectiv 22.08.2016-maior și 01.12.2019-locotenent colonel, la propunerea fratelui său Nistor Teodor-Cristian. (f. 12-12 dosar u.p.)

Astfel, potrivit procesului-verbal din 22.08.2016, chiar cu ocazia ședinței de lucru a comenzii, col. Nistor Teodor-Cristian în calitate de șef Serviciu logistic la acea dată, l-a propus pe fratele său, ofițer în cadrul aceleiași structuri, pentru avansarea în grad, propunerea fiind însușită de șeful inspectoratului, col. Florea Constantin (f. 99-100 dosar u.p.)

De asemenea, conform procesului-verbal din 20.11.2019 încheiat în ședința comenzii unității, col. Nistor Teodor-Cristian, în calitate de adjunct al șefului unității, l-a propus din nou pe fratele său, șef al Serviciului logistic pentru avansarea în grad, propunerea fiind însușită de șeful unității, (f. 101-102 dosar u.p.)

În fapt, col. Nistor Teodor-Cristian îndeplinește funcția de adjunct al inspectorului șef al ISU Dolj și în această calitate la data de 20.11.2019 a participat în ședința comenzii unității împreună cu martorii col. Florea Constantin și col. Minciună Vlăduț, primul inspector șef și secundul șef Centru operațional, ședință în care au fost discutate printre altele „înaintarea în gradul următor înaintea expirării stagiului minim în grad cu prilejul Zilei Naționale a României 1 Decembrie”, ca urmare a Ordinului Inspectorului General nr. 128676/19.11.2019, prin care inspectoratului i-au fost repartizați „5 indicatori”. Șefii de subunități și de compartimente au propus mai mulți subofițeri și ofițeri pentru a fi înaintați în grad.

Din procesul-verbal întocmit cu ocazia ședinței de către martorul mr. Răducan Bogdan (secretar de ședință fără drept de vot) rezultă că mr. Nistor Valentin a fost propus de col. Nistor Teodor-Cristian (fratele său), propunere ce a fost votată de toți participanții cu drept de vot.

Dacă la ședința mai sus-menționată col. Nistor Teodor-Cristian a propus și votat în favoarea avansării fratelui său înainte de termen, la o altă ședință, respectiv cea din 22.08.2016, doar a propus ca fratele său să fie avansat, însă nu a și votat, neparticipând la vot, aspect ce rezultă din copia procesului-verbal întocmit cu ocazia acelei ședințe.

Potrivit procurorului, probele testimoniale administrate în cauză și înscrisurile depuse la dosar confirmă starea de fapt mai sus arătată și se coroborează într-o oarecare măsură cu declarațiile de suspect și inculpat ale col. Nistor Teodor-Cristian.

Acesta din urmă recunoaște că într-adevăr a participat la ședința din anul 2019, că a propus și votat pentru ca fratele său să fie avansat în gradul următor înainte de termen, însă susține că de fapt avansarea propriu-zisă s-a materializat prin ordinul emis de inspectorul șef care este actul final prin care sunt avansați ofițerii sau subofițerii, cu toate că acest lucru nu se poate întâmpla decât dacă avansarea militarilor în discuție este votată în unanimitate de membrii comisiei aflați în ședința de comandă. Nu se consideră vinovat de încălcarea vreunei norme de drept penal, cu atât mai mult cu cât nu a urmărit ca fratele să realizeze un venit mai mare sau să-l recompenseze din punct de vedere bănesc (diferența dintre solde fiind mică), beneficiul fiind doar unul moral în ceea ce privește cariera militară, (f. 20-21, 48-49 dosar u.p.). Se mai arată în rechizitoriu că într-adevăr câștigul patrimonial realizat de lt.col. Nistor Valentin prin avansarea înainte de termen de la gradul de maior la gradul de locotent colonel este ne semnificativă (sume cuprinse între 7 și 10 lei lunar), această împrejurare nu înlătură caracterul penal al faptei și poate fi avut în vedere la individualizarea sancțiunii.

Potrivit rechizitoriului, situația de fapt expusă anterior se probează cu următoarele mijloace de probă:

- proces-verbal de sesizare (f. 12-13 dosar u.p.);
- proces-verbal a comenzii ISU Dolj din 20.11.2019 (f. 16-17 dosar u.p.);
- declarație inculpat, (f. 20-21 dosar u.p.);
- memoriu depus la 23.12.2021, (f. 23-44 dosar u.p.);
- declarație suspect, (f. 48-49 dosar u.p.);

- declarații martori, (f. 53-55,56, 58-60,61-62, 64-65,66 dosar u.p.);
- înscrisuri solicitate și depuse de către ISU Dolj, (f. 67-142 dosar u.p.);
- ordinul inspectorului șef nr. 553/19/I-DJ din 29.11.2019, (f. 141-142 dosar u.p.);
- caracterizare întocmită de col. Nistor Teodor-Cristian pentru lt. col. Nistor Valentin, (f. 113-114 dosar u.p.);
- situația centralizatoare privind majorarea salarială netă în perioada 01.12.2019-31.12.2020 în ceea ce-l privește pe lt.col. Nistor Valentin, (f.159 dosar u.p.);
- acte în circumstanțiere inculpat, (f. 160-171 dosar u.p.);
- notă raport întocmită de Corpul de Control al Ministrului, (f. 173-189 dosar u.p.);
- fișă cazier judiciar, (f. 210 dosar u.p.).

Prin actul de sesizare se mai reține că fapta inculpatului col. Nistor Teodor-Cristian din cadrul ISU Dolj, care la data de 20.11.2019 a participat cu drept de vot în calitate de adjunct al inspectorului șef la ședința comenzii unității unde a propus și votat pentru ca fratele său mr. Nistor Valentin să fie avansat în gradul următor, și anume acela de locotenent colonel, înainte de termen, realizează conținutul constitutiv al infracțiunii de Folosirea funcției pentru favorizarea unei persoane, faptă prev. de art. 301 alin. 1 Cod penal.

S-a apreciat totodată de către procurorul de caz că nu același lucru se poate aprecia în ce privește participarea inculpatului la ședința din 22.08.2016 când, din procesul-verbal întocmit cu acea ocazie, rezultă că doar a propus ca fratele său să fie avansat înainte de termen, însă de data aceasta nu a participat la vot, astfel că în ce privește acest act material nu sunt întrunite elementele constitutive (sub aspect subiectiv) ale infracțiunii de Folosirea funcției pentru favorizarea unei persoane.

În urma cercetării judecătorești instanța de fond a reținut că prin Ordinului Inspectorului General al I.G.S.U. nr. 128676/19.11.2019, vizând „înantarea în gradul următor înaintea expirării stagiului minim în grad cu prilejul Zilei Naționale a României 1 Decembrie”, Inspectoratului pentru Situații de Urgență „Oltenia” al Județului Dolj i-au fost repartizați un număr de „5 indicatori”(fila 108 dosar u.p.).

Ca urmare a acestui ordin, pe care Inspectorul șef al ISU Dolj l-a transmis la rândul său către șefii de subunități și de compartimente din cadrul ISU Dolj (fila 110 dosar u.p.), aceștia din urmă au propus mai mulți subofițeri și ofițeri pentru a fi înaintați în grad.

La data de 20.11.2019 s-a desfășurat la ISU Dolj ședința comenzii unității la care au participat col.(r.) Florea Constantin, Inspector-șef al ISU Dolj la acea dată, col.(r.) Nistor Teodor-Cristian, care a îndeplinit funcția de Adjunct al Inspectorului-șef al I.S.U. Dolj de la data de 22.06.2017 și până la data de 30.12.2021, când a fost trecut în rezervă și col. Minciună Vlăduț, Șef Centru operațional, ședință în cadrul căreia au fost discutate, printre altele, aceste propuneri vizând înantarea în gradul următor înaintea expirării stagiului minim în grad cu prilejul Zilei Naționale a României 1 Decembrie.

În acest context, așa cum rezultă și din cuprinsul procesului-verbal din 20.11.2019 (filele 16-17 dosar u.p.), încheiat în ședința comenzii unității de către mr. Răducan Bogdan, care era ofițer în cadrul Serviciului resurse umane și a asigurat secretariatul ședinței, col.(r.) Nistor Teodor-Cristian, în calitate sa de la acea vreme, de adjunct al șefului unității și coordonator al Serviciului logistic, l-a propus pe fratele său, mr. Nistor Valentin, Șef al Serviciului logistic, pentru avansarea în grad.

Cei trei ofițeri cu funcții de conducere prezenți au fost de acord cu propunerile de avansare formulate, așa cu s-a și cosemnat în cuprinsul procesului-verbal încheiat, iar propunerea col.(r.) Nistor Teodor-Cristian, de avansare a fratelui său, mr. Nistor Valentin a fost însușită de către Inspectorul șef al ISU Dolj, col.(r.) Florea Constantin.

La data de 20.11.2019 a fost întocmit, sub semnăturile Inspectorului-șef al ISU Dolj și a Șefului Serviciului resurse umane, Tabelul centralizator cu ofițerii și subofițerii propozabili a fi înaintați în gradul următor, înaintea expirării stagiului minim, cu prilejul Zilei Naționale a României-1 Decembrie 2019, tabel care a fost transmis către I.G.S.U. cu adresa nr. 3119833 emisă la aceeași dată (filele 131-139 din dosar u.p.).

Prin adresa Inspectorului General al I.G.S.U. nr. 129079/29.11.2019 s-a transmis

către toate inspectoratele județene dispoziția de a emite ordinele de personal conform normelor de competență (fila 140 din dosar u.p.).

În aceeași zi, Inspectorul șef al ISU Dolj, col.(r.) Florea Constantin, emite Ordinul nr. 553/19/1-DJ prin care sunt avansați în gradul militar următor, înainte de termen, mai mulți ofițeri și subofițeri, printre care se numără și Nistor Valentin, fratele inculpatului (fila 141 din dosar u.p.).

Ca urmare a avansării înainte de termen a numitului Nistor Valentin de la gradul de maior la cel de locotenent colonel, veniturile salariale ale acestuia au crescut cu sume cuprinse între 7 și 10 lei lunar.

Analizând situația de fapt reținută, prin prisma elementelor de tipicitate ale infracțiunii pentru care inculpatul a fost trimis în judecată, instanța de fond a reținut că, potrivit dispozițiilor art. 301 alin. 1 Cod penal, „fapta funcționarului public care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, a îndeplinit un act prin care s-a obținut un folos patrimonial pentru sine, pentru soțul său, pentru o rudă ori pentru un afin până la gradul II inclusiv se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică pe o perioadă de 3 ani”.

Prima instanță a apreciat că, deși starea de fapt a fost corect reținută în actul de sesizare, fapta săvârșită de către inculpat nu îndeplinește condițiile de tipicitate obiectivă și subiectivă ale infracțiunii prevăzută de art. 301 alin. 1 Cod penal.

Analizând dispozițiile Legii nr. 161/2003 privitoare la incompatibilitățile în cazul raporturilor de muncă între rude și dispozițiile Legii nr. 85/1995 privind statutul cadrelor militare a constatat că nu exista vreun impediment legal ca între inculpat și fratele său să existe raporturi de subordonare ierarhică, cei doi militari fiind rude de gradul II.

Pe baza probatoriului administrat a reținut că la data de 20.11.2019 inculpatul col.(r.) Nistor Teodor-Cristian îndeplinea funcția de Adjunct al Inspectorului-șef al ISU Dolj și avea în coordonare directă Serviciul logistic, iar fratele său, mr. Nistor Valentin, ocupa funcția de Șef al Serviciului logistic, relevantă în acest sens fiind diagrama aflată la fila 146 din dosarul de urmărire penală.

Potrivit fișei postului, inculpatul avea printre alte atribuții și aceea de a propune recompensarea personalului din subordinea sa, una dintre recompensele pe care le putea propune fiind avansarea înainte de termen în gradul militar imediat următor.

În acest context, inculpatul, primind de la comandantul unității ordinul de a formula propuneri de avansare în gradul următor, înaintea expirării stagiului minim, cu prilejul Zilei Naționale a României-1 Decembrie 2019, a înțeles să îl propună spre avansare pe fratele său, mr. Nistor Valentin.

Referitor la contextul formulării acestei propuneri, instanța a reținut și faptul că la momentul respectiv doar doi dintre ofițerii sau șefii de compartimente aflați în subordinea/coordonarea directă a inculpatului erau propozabili pentru avansare înainte de termen, că inițial inculpatul a dorit să-l propună pe un alt ofițer, cpt. Dumitru Valeriu, care a refuzat pe motiv că urma să fie avansat la termen în anul următor și ar fi câștigat o perioadă prea scurtă de doar câteva luni, după care a decis să-l propună pe fratele său, mr. Nistor Valentin, acest aspect fiind confirmat de către numitul Dumitru Valeriu în momentul audierii sale în calitate de martor și nefiind contestat de către acuzare, aspect care, în opinia instanței, nu prezintă neapărat relevanță pentru existența faptei în sine, fiind însă util pentru conturarea motivației inculpatului.

Ulterior, în ședința din data de 20.11.2019 inculpatul și-a exprimat acordul și implicit a și votat în favoarea avansării fratelui său, prima instanță apreciind ca fiind absurd a se aștepta ca acesta să nu fi fost de acord cu propria sa propunere.

Tribunalul a apreciată că, deși era preferabil ca inculpatul să procedeze la fel ca la ședința anterioară din data de 22.08.2016, când doar a propus ca fratele său să fie avansat, însă nu a și votat în acest sens, pentru că astfel ar fi fost evitate unele suspiciuni și chiar acuzațiile aduse în speța de față, nu exista vreo stare de incompatibilitate sau vreun alt impediment legal ca inculpatul să participe la acea ședință și să își susțină propunerea.

A opinat instanța de fond că, în acea ședință, inculpatul nu a făcut altceva decât să susțină și verbal propunerea pe care a făcut-o anterior în scris prin caracterizarea aflată în copie la filele 77-79 din dosarul de urmărire penală și, în condițiile în care nici măcar procurorul nu a identificat o normă legală care să reglementeze procedura de urmat în cazul formulării mai multor propuneri de avansare înainte de termen și să confere o putere de decizie votului exprimat de participanții la o astfel de ședință, nu poate fi decelată rațiunea pentru care s-ar putea aprecia că fapta inculpatului de a propune în scris avansarea fratelui său nu ar intra sub incidența legii penale, în schimb susținerea verbală a unei asemenea propuneri ar fi infracțiune.

Arată judecătorul fondului că, pentru a se putea reține că ar fi realizate elementele constitutive ale acestei infracțiuni sub aspectul laturii obiective era necesar ca actul îndeplinit de către inculpat, acela de a fi votat în favoarea avansării fratelui său (conform acuzației descrise în rechizitoriu), să fi produs un folos patrimonial pentru fratele inculpatului, rudă de gradul II cu acesta, or, această condiție esențială pentru existența laturii obiective nu este îndeplinită în speță, din probatoriul administrat, rezultând că procedura de a discuta în ședința comenzii unității propunerile de avansare în gradul militar imediat următor înainte de termen era una pur consultativă și că nu în acea ședință a fost avansat fratele inculpatului, pentru a se putea reține că folosul material realizat de acesta, cuprins între 7 și 10 lei lunar, a fost urmarea votului exprimat de către inculpat.

A reține contrariul înseamnă a conferi votului exprimat de către inculpat în acea ședință în favoarea avansării fratelui său un rol decisiv, fără a avea argumente legale în acest sens, în contextul în care nu sunt cunoscute motivele care au determinat acuzarea să rețină că „avansarea militarilor în discuție nu s-ar fi materializat dacă nu era votată în unanimitate de membrii comisiei aflați în ședința de comandă”.

Prima instanță a observat că această susținere a acuzării, privitoare la necesitatea unei unanimități și rolul decisiv al votului inculpatului este contrazisă chiar în cuprinsul rechizitoriului unde se face vorbire de situația din anul 2016, când inculpatul s-a abținut de la vot, deci nu a existat unanimitate, dar totuși fratele său a fost avansat înainte de termen.

Așadar, analizând raportul de cauzalitate între fapta imputată inculpatului și avansarea fratelui său ori folosul patrimonial realizat de către fratele său prin prisma teoriei echivalenței condițiilor, larg împărtășită în doctrină, pentru a vedea dacă votul exprimat de inculpat a avut o valoare cauzală, judecătorul fondului a constatat că nu este îndeplinită această condiție *sine qua non* deoarece în anul 2016, când inculpatul s-a abținut de la vot, totuși fratele său a fost avansat înainte de termen.

S-a dat valență apărării inculpatului, în sensul că votul exprimat de inculpat nu poate produce efectele pe care rechizitoriul le pretinde și nu se poate reține nici măcar că la data de 20.11.2019 a avut loc un vot al inculpatului care ar fi creat o obligație în sarcina superiorului său direct, respectiv a inspectorului-șef, nefiind posibil ca într-o asemenea structură militară persoane cu funcții sau grade militare inferioare să-l poată obliga, prin vot, pe inspectorul-șef să ia o anumită decizie.

Într-adevăr, atribuțiile inspectorului-șef sunt strict prevăzute de lege și în fișa postului, iar înaintarea în gradele următoare este prerogativa exclusivă a șefului unității, în speță a inspectorului-șef, nicidecum a unor alte persoane care participă la ședința de comandă.

În raport cu speța de dusă judecătii, opinia instanței de fond a fost în sensul că nu este incidență ipoteza de practică judiciară reflectată prin Decizia Penală nr. 781/03.07.2018 a Curții de Apel Timișoara în motivarea căreia s-a reținut că sintagma îndeplinirea unui act are un conținut mai larg, în sensul că se poate referi și la participarea la ședințele consiliului local, urmată de exercitarea votului pentru a se adopta hotărâri, întrucât votul consilierilor locali este decisiv pentru adoptarea hotărârilor consiliului local, în schimb votul exprimat de către inculpat nu are un asemenea caracter decisiv.

În realitate, avansarea în grad a fratelui inculpatului nu s-a produs în timpul ședinței din data de 20.11.2019 și nici măcar la sfârșitul acesteia, ci abia la data de 29.11.2019 când Inspectorul șef al ISU Dolj, col.(r.) Florea Constantin, emite Ordinul nr. 553/19/1-DJ prin

care sunt avansați în gradul militar următor, înainte de termen, mai mulți ofițeri și subofițeri, printre care se numără și Nistor Valentin (ordin aflat în copie la fila 141 din dosar u.p.).

În consecință, instanța a reținut că folosul material pe care l-a realizat fratele inculpatului de la data acestei avansări în grad este urmarea Ordinului nr. 553/19/1-DJ emis de Inspectorul șef al ISU Dolj și nu urmarea faptei inculpatului, nefiind realizată condiția de tipicitate anterior enunțată și chiar dacă infracțiunea pentru a cărei săvârșire a fost trimis în judecată inculpatul este una de pericol, în cazul în care s-ar fi probat că prin fapta inculpatului s-a produs un folos patrimonial infim de numai 7-10 lei lunar unei rude de gradul II a acestuia, nu s-ar fi putut ignora cuantumul acestui folos patrimonial și s-ar fi putut reține că fapta inculpatului are o asemenea gravitate încât să fie considerată infracțiune.

Analizând și îndeplinirea condițiilor de tipicitate ale laturii subiective, prima instanță a constatat că nu pot fi reținute nici susținerile acuzării potrivit cărora inculpatul a acționat cu vinovăție sub forma intenției directe întrucât ar fi urmărit un folos patrimonial în beneficiul fratelui său, în condițiile în care inculpatul a negat acest lucru și nu există probe care să permită a se stabili, dincolo de orice dubiu, că ar fi acționat cu intenție calificată prin scop.

Beneficiul lunar realizat de către fratele inculpatului și chiar suma totală dobândită de acesta urmare avansării înainte de termen sunt atât de infime încât apreciem că nici măcar acesta nu ar fi încălcat legea pentru a-și spori veniturile în acest mod, astfel că este cu atât mai puțin probabil ca inculpatul, care nu a realizat vreun folos patrimonial, să fi riscat în mod conștient să încalce legea penală în acest scop, iar dubiile existente în acest sens nu pot fi interpretate decât în favoarea inculpatului.

A conchis judecătorul fondului prin aceea că inculpatul nu a votat în favoarea avansării fratelui său în scopul identificat de către procurorul de caz, ci din alte motive, arătate chiar de el, respectiv pentru că nu a considerat că încalcă legea, pentru că avea atribuții în acest sens, pentru că un alt ofițer pe care dorea să-l propună l-a refuzat și poate chiar pentru că, în situația în care nu ar fi propus avansarea fratelui său, care merita acest lucru (aspect necontestat nici măcar de acuzare), acesta ar fi fost discriminat doar pe motiv că este rudă cu inculpatul.

Raportat la necesitatea de a se da valență ordinii de prioritate stabilite de către legiuitor prin dispozițiile art. 16 alin. 1 lit. b din Codul de procedură penală, față de aspectele reținute anterior referitor la neîndeplinirea condițiilor de tipicitate sub aspectul laturii obiective, instanța a apreciat că fapta reținută în sarcina inculpatului nu este prevăzută de legea penală.

Împotriva acestei sentințe, la data de 05.05.2022, a declarat apel Parchetul Militar de pe lângă Tribunalul Militar Timișoara, cauza fiind înregistrată pe rolul instanței de control judiciar la data de 24.05.2022.

În susținerea apelului s-a invocat un motiv de nelegalitate, constând în greșita achitare a inculpatului pe motivul că fapta comisă nu este prevăzută de legea penală, arătându-se, în esență, aceea că instanța de fond, printr-un raționament greșit, a opinat că nu sunt îndeplinite elementele de tipicitate obiectivă și subiectivă prevăzute de norma de incriminare, câtă vreme discutăm despre o infracțiune de pericol, astfel cum reiese din jurisprudența constantă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, incriminarea faptei presupunând nu doar simpla interdicere a intereselor de natură privată ale funcționarului public, ci și formarea corectitudinii deciziilor administrative. Mai mult, norma de incriminare nu condiționează existența infracțiunii de un anumit quantum al folosului patrimonial obținut.

Prin motivele scrise, Parchetul a solicitat admiterea apelului, desființarea sentinței pronunțate de către prima instanță și rejudecând, în fond, condamnarea inculpatului la o pedeapsă cu închisoarea, cu aplicarea art. 91 și urm. C.pen., procurorul de ședință apreciind că sunt îndeplinite și condițiile prevăzute de art. 83-88 C.pen., pentru a se dispune amânarea aplicării pedepsei, urmând a fi stabilit un termen de supraveghere de 2 ani și obligarea inculpatului la prestarea unei munci neremunerate în folosul comunității.

Examinând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, atât prin prisma criticilor formulate cât și sub toate aspectele de fapt și de drept, Curtea, în temeiul dispozițiilor art. 417 alin. (2) Cod procedură penală, constată următoarele:

Prima instanță a făcut o incorectă evaluare a materialului probator administrat în cauză și o eronată interpretare a dispozițiilor art. 301 alin. 1 Cod penal, aspecte ce au avut drept consecință pronunțarea unei hotărâri nelegale și netemeinice, ce urmează a fi îndreptată prin prezenta decizie.

În ceea ce privește situația de fapt, aceasta este în principiu una necontestată de părți și care corespunde celei menționate de procuror în actul de inculpare. Inculpatul Nistor Teodor Cristian, în data de 20.11.2019, a participat în calitate de adjunct al Inspectorului șef la o ședință de comandă a unității unde a propus ca fratele său, Mr. Nistor Cristian, să fie avansat înainte de termen în gradul militar de locotenent-colonel, propunere pe care a și votat-o. Ca urmare a propunerii și a votului Inspectorul șef Florea Constantin a emis ordinul de înaintare în grad înainte de termen nr. 553/29.11.2019 (fila 141 DUP) vizând pe fratele inculpatului, respectiv numitul Nistor Gheorghe Valentin.

Unul dintre elementele centrale ale apărărilor formulate de inculpat și însușit de către instanța inferioară este faptul că actul de promovare în gradul militar este reprezentat de ordinul nr. 553/29.11.2019, care a fost oricum semnat de altă persoană și a fost emis ulterior ședinței de comandă în care inculpatul și-a propus și votat fratele, astfel încât nu sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 301 Cod penal.

Prima instanța a făcut de altfel și o interpretare gramaticală a noțiunii de „a vota” (fila nr. 6 paragraf nr. 6 din sentința penală 25/04.05.2022 a Tribunalului Militar Timișoara).

Curtea nu contestă extrasul din dicționarul explicativ al limbii române referitor la verbul „a vota”, ci doar evidențiază existența în peisajul juridic nu doar a actelor administrative, precum ordinul de înaintare în termen, ci și a operațiunilor administrative, respectiv a actelor preparatorii, care preced emiterea actului administrativ de putere, și care, și ele trebuie să îmbrace aceeași haină de legalitate ca a actului administrativ, și care poate să fie supuse aceluiași control de legalitate.

Pe cale de consecință, Curtea subliniază că incidența dispozițiilor art. 301 Cod penal vizează orice act al funcționarului public, inclusiv actele preparatorii care stau la baza emiterii actului administrativ, așa cum este acesta explicat în art. 2 alin. 1 lit. c din Legea nr. 554/2004.

Or, în acord cu jurisprudența ÎCCJ (dec. ÎCCJ nr. 184/RC/2019) este nerelevant că inculpatul avea dreptul să propună și să voteze personalul din subordine pentru a-l promova în grad înainte de termen (în fapt chiar este o condiție premisă pentru reținerea infracțiunii prev. de art. 301 Cod penal deoarece în caz contrar s-ar pune problema incidenței art. 297 Cod penal) deoarece acesta odată ce a identificat faptul că persoana propozabilă îi este rudă de gradul al II-lea ar fi trebuit să aducă la cunoștință acest aspect șefului ierarhic superior și să se abțină de la orice act, în exercitarea atribuțiilor sale de serviciu, prin care s-ar putea obține un folos patrimonial pentru ruda sa de gradul II.

Curtea nu contestă susținerile inculpatului că fratele său ar fi îndeplinit condițiile legale pentru a fi propozabil sau că inculpatul îi era șef direct și nemijlocit deoarece infracțiunea prev. de art. 301 Cod penal protejează o altă valoare socială, respectiv încrederea opiniei publice în caracterul obiectiv al actelor emise de funcționarii publici.

Așa cum se arată în mod expres în decizia ÎCCJ menționată anterior (opinie pe care Curtea Militară o împărtășește în totalitate) incriminarea penală urmărește sancționarea exercitării cu lipsă de imparțialitate a atribuțiilor de serviciu a funcționarilor publici.

Curtea mai subliniază că infracțiunea prev. de art. 301 Cod penal face parte din capitolul II al Titlului V al Codului Penal intitulat infracțiuni de Corupție și de Serviciu și nu face parte din infracțiunile prevăzute la Titlul II, respectiv Infracțiuni contra patrimoniului.

Pe cale de consecință, relațiile de serviciu și încrederea opiniei publice în desfășurarea cu imparțialitate a activității funcționarilor publici sunt valorile sociale ocrotite, astfel încât sublinierea de către prima instanță a valorii mici a folosului patrimonial obținut de fratele inculpatului este nerelevantă sub aspectul reținerii faptei ca infracțiune, ci va fi valorizată doar în procesul de individualizare judiciară a pedepsei și a modalității de executare.

Problematica existenței sau inexistenței unei erori de drept în care s-ar fi aflat inculpatul, în special cu trimitere la valoarea mică a folosului patrimonial sau caracterul just al acestuia, urmează a fi înlăturată, necunoașterea legii penale nevalorând drept cauză de neimputabilitate în condițiile art. 30 Cod penal, dispozițiile art. 301 Cod penal fiind extrem de clare.

Pe cale de consecință, Curtea constată întrunirea elementelor de tipicitate ale infracțiunii prevăzute de art. 301 alin. 1 Cod penal. Așa cum s-a arătat anterior, va ține seama în procesul de individualizare de cuantumul redus al folosului patrimonial obținut de fratele inculpatului, faptul că acesta a avut o conduită buna înainte de săvârșirea faptei, de vârsta acestuia și de faptul că este o persoană integrată social. Apreciază că scopurile și funcțiile pedepsei pot fi atinse și în condițiile art. 83 Cod penal, stabilind o pedeapsă îndreptată spre minimumul special. Nu apreciază că s-ar impune stabilirea vreunei obligații dintre cele prevăzute de art. 85 alin. 2 Cod penal, stabilirea în sarcina inculpatului a măsurilor de supraveghere prev. de art. 85 alin. 1 Cod penal fiind suficientă pentru reeducare acestuia.

Va obliga inculpatul la suportarea cheltuielilor judiciare avansate de stat în fond.

Va admite, pe cale de consecință, apelul formulat de procuror și va desființa sentința penală atacată, în sensul celor menționate anterior.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
DECIDE:**

În temeiul art. 421 pct.2 lit. a din Codul de procedură penală admite apelul declarat de Parchetul Militar de pe lângă Tribunalul militar Timișoara împotriva sentinței penale nr. 25/04.05.2022 a Tribunalului Militar Timișoara.

Desființează sentința atacată și în fond, rejudecând:

În baza art. 396 alin. 1 și 4 Cod procedură penală raportat la art. 83 Cod penal cu aplicarea art. 396 alin. 10 Cod procedură penală stabilește în sarcina inculpatului col.(r.) NISTOR TEODOR CRISTIAN, pentru săvârșirea infracțiunii de folosirea funcției pentru favorizarea unei persoane, prev. de art. 301 al. 1 Cod penal, pedeapsa de **2 ani închisoare**.

În temeiul art. 83 alin. 1 Cod penal amână aplicarea pedepsei închisorii pe un termen de supraveghere de 2 ani, stabilit în condițiile art. 84 Cod penal.

Conform art. 85 alin. 1 Cod penal pe durata termenului de supraveghere, inculpatul trebuie să respecte următoarele măsuri de supraveghere:

- a) să se prezinte la Serviciul de Probațiune Craiova, la datele fixate de acesta;
- b) să primească vizitele consilierului de probațiune desemnat cu supravegherea sa;
- c) să anunțe, în prealabil, schimbarea locuinței și orice deplasare care depășește 5 zile, precum și întoarcerea;
- d) să comunice schimbarea locului de muncă;
- e) să comunice informații și documente de natură a permite controlul mijloacelor sale de existență.

În baza art. 83 alin. 4 Cod penal și art. 404 alin. 3 Cod procedură penală atrage atenția inculpatului asupra consecințelor nerespectării măsurilor de supraveghere și obligațiilor impuse și ale săvârșirii de noi infracțiuni în cursul termenului de supraveghere, respectiv revocarea amânării aplicării pedepsei, care va fi aplicată și executată.

În temeiul art. 274 alin. 1 din Codul de procedură obligă inculpatul la plata sumei de 800 lei reprezentând cheltuieli judiciare avansate de stat.

Conform art. 275 alin. 3 din Codul de procedură cheltuielile judiciare, în apel, avansate de stat, rămân în sarcina acestuia.

Definitivă.

Pronunțată azi, 07.12.2022, prin punerea hotărârii la dispoziția părților și a procurorului, prin mijlocirea grefei instanței.

PREȘEDINTE,
Col. Matei Dorel George

JUDECĂTOR,
Col. Constantinescu Constantin Luchian

GREFIER,
Popa Constantin Ovidiu

Red. TMT. B.R.A
Red. CMA – MDG – 2ex/07.12.2022
Tehnored. PCO

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO